

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/174/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812206401
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6812206401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Petra Priehodu v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 4C/234/2012 - 63 zo dňa 28. 11. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalobcu, ktorým sa domáhal z titulu majetkovej škody sumy 2.858,48 Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 571,70 Eur, zamietol, o trovách konaniach rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd pred rozhodnutím vo veci samej uznesením č. k. 4C/234/2012 - 61 zo dňa 28. 11. 2013 návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol keď mal zato, že nie sú dané dôvody na prerušenie konania, keďže o námietke žalobcu bolo rozhodnuté zákonným postupom, a to rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorým rozhodnutím nadriadený súd zákonného sudcu, ktorému vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie, z prejednávania a rozhodovania v tejto veci vylúčil. Následne bol spis prostredníctvom elektronickej aplikácie náhodným výberom pridelený M.. A. Y.. Zo sudcov Okresného súdu Revúca krajský súd vylúčil z prejednávania a rozhodovania v tejto veci iba M.. A. G., ktorému vec bola pôvodne pridelená náhodným výberom. Okresný súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Čo sa týka žaloby vo veci samej, okresný súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že v danej veci nie sú splnené hmotnoprávne podmienky v zmysle § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Okresný súd o žiadosti súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, ktorou žiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v konaní Okresného súdu Revúca sp. zn. 4Er/985/2010 rozhodol uznesením zo dňa 10. 06. 2011, pričom žiadosť súdneho exekútora bola súdu doručená dňa 22. 12. 2010. Súd pred zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia skúmal, či v čase uzatvárania úverovej zmluvy povinný vykonával podnikateľskú činnosť, resp. či bol zamestnaný, zisťoval, za akým účelom bol povinnému poskytnutý úver. Poukázal na povinnosť exekučného súdu dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu vedenia exekúcie, ako aj povinnosť exekučného súdu skúmať,

či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým sa žiadosť o udelenie poverenia zamietla, vzhľadom na tú skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie (vyžadujúcej si osobitnú právnu úvahu) nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. K namietanému nelegálnemu postupu súdu, ktorý mal spočívať v tom, že exekučný súd skúmal predložený exekučný titul a to rozhodcovský rozsudok prvostupňový súd ustálil, že súd je v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený posúdiť, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Navrhovateľ nepreukázal, že by v exekučnej veci, na základe ktorej podal žalobu, došlo k nesprávnemu úradnému postupu a nepreukázal, že by boli splnené zákonné podmienky pre zodpovednosť štátu podľa zákona a tým ani splnenie predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. na základe zásady úspechu, hoci žalovaný mal vo veci plný úspech, v spojení s konaním mu však žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a to v celom rozsahu. V rozsiahlom odvolaní, okrem iného, namietal najmä porušenie jeho práva na kontradiktórny súdny proces, v ktorom strany musia mať možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné na podporu úspešnosti svojej žaloby, ale zároveň musia mať možnosť sa oboznámiť so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Uvedené právo bolo žalobcovi upreté, nakoľko pred vynesením rozsudku nebol oboznámený s písomným vyjadrením žalovaného k návrhu, toto mu bolo doručené až so samotným rozsudkom vo veci samej. Pred vynesením rozsudku nebol oboznámený so súdom vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu nemal možnosť sa vyjadriť. Prvostupňovému súdu vytýkal, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu sám určil. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Žalobca ďalej namietal, že konaním súdu mu bolo upreté, resp. odňaté právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom napriek tomu, že rozhodovanie veci zákonným sudcom je základným predpokladom na splnenie podmienok spravodlivého procesu (rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 345/09). Žalobca v konaní uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému vec bola pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V konaní bolo preto možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej situácie, okresný súd preto nemal vec meritórne prejednať. Má za to, že v exekučnom konaní boli porušené jeho práva na rozhodnutie v zákonnej lehote, vyjadril nepochopenie nad postupom okresného súdu, ktorý nekonštatoval porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, hoci zistil nedodržanie príslušnej zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaoberal uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmov, v konaní pred súdom hodlal prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu vysloveným v napadnutom rozsudku, ako aj s jeho odôvodnením, ktoré je vyčerpávajúce, zrozumiteľné, jasné a presvedčivé, námietky žalovaného uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažuje za dôvodné a prijateľné.

K podanému odvolaniu odvolací súd ďalej uvádza:

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi súdu na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil, aj náležite vyhodnotil. Nebolo možné prihliadnuť na námietku žalobcu, že okresný súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces a to z dôvodov, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne konanie. Pokiaľ žalobca tvrdí, že pred vynesením rozsudku nebol oboznámený s písomným vyjadrením žalovaného k návrhu a uvedené vyjadrenie mu bolo doručené so samotným rozsudkom vo veci samej, toto tvrdenie žalobcu pravdivé nie je. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vyjadrenie žalovaného k návrhu žalobcu (č. l. 34) bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené a toto vyjadrenie právny zástupca žalobcu prevzal dňa 22. 04. 2013. Keďže vyjadrenie žalovaného bolo právnomu zástupcovi žalobcovi riadne doručené a na pojednávanie dňa 28. 11. 2013 bol právny zástupca žalobcu riadne predvolaný a predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 02. 10. 2013, je zrejmé, že bola dodržaná lehota v zmysle § 115 ods. 2 O. s. p. a žalobca mal tak dostatok času na prípravu na pojednávanie a v časovom predstihu mal vedomosť aj o vyjadrení žalovaného v predmetnej veci.

Tvrdenie žalobcu, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania neobstojí, odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd v súdnej veci nerozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, okresný súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 28. 11. 2013, účastníci na toto pojednávanie boli riadne predvolaní. Hoci žalobca bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný a napriek tomu sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, len podaním zo dňa 22. 11. 2013 súd požiadal o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestranného súdu a sudcu.

Keďže žalobca sa z neúčasti na pojednávaní neospravedlnil a ani neuviedol žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý sa pojednávania zúčastniť nemohol, okresný súd dôvodne pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. bez ohľadu na to, že žalobca podal návrh na zrušenie nariadeného pojednávania. Bolo nielen právom, ale aj povinnosťou žalobcu na súdne pojednávanie sa dostaviť. Ak sa žalobca vzdal dobrovoľne tohto práva, nemôže byť prejednanie veci bez jeho prítomnosti na pojednávaní, na ktoré bol žalobca riadne a včas predvolaný považované za postup súdu, ktorým by mu bola odňatá možnosť zúčastniť sa verejného pojednávania, oboznámiť sa s obsahom spisu, listinnými dôkazmi, vyjadreniami žalovaného a podobne a teda nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Práve zo správania sa žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu je zrejmá účelovosť konania spočívajúca v marení postupu súdu prejednať vec v primeranej lehote bez prieťahov. Napriek tomu, že na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, pričom svoju neúčast' písomne vopred ospravedlnil a zároveň uviedol, že nežiada o odročenie pojednávania, okresnému súdu nič nebránilo, aby vec v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. prejednal a vo veci aj rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania.

Vzhľadom na to, podľa názoru odvolacieho súdu, okresný súd dôvodne zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania s tým, že súčasne žalobcovi nebolo žiadnym spôsobom odňaté právo konať pred súdom, resp. jeho právo na kontradiktórny súdny proces, odvolací súd prejednal následne i rozhodnutie okresného súdu vo veci samej.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31. 12. 2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Žalobca v návrhu na začatie konania tvrdil, že okresný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 01. 07. 2011 (konanie začalo dňa 18. 11. 2010), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia; k rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenie tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 225 dní). Odvolací súd však z exekučného spisu sp. zn. 4Er/985/2010 zistil, že o žiadosti súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, ktorou požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcií súd rozhodol uznesením zo dňa 10. 06. 2011, pričom táto žiadosť bola súdu doručená dňa 22. 12. 2010, súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Z týchto dôvodov nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že v danej exekučnej veci exekučný súd síce rozhodol v lehote viac ako 5 mesiacov od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom však odvolací súd poukazuje na to, že exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu v zmysle ustanovenia § 44 ods. 1 Exekučného poriadku, jedná sa o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Súdna prax je ustálená na závere, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistil rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (viď uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS/243/2013). Za situácie, že okresný súd z pripojeného exekučného spisu zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená dňa 22. 12. 2010 a exekučný súd uznesením zo dňa 10. 06. 2011 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, pričom uznesenie bolo účastníkom exekučného konania doručované v primeranej lehote, uvedený postup a obdobie nemožno považovať za nesprávny úradný postup, ktorý by mal za následok prietahy v súdnom konaní, postup exekučného súdu je plne odôvodnený potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Odvolací súd uvádza, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje pred okresným súdom (čo je odvolaciemu súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti), je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti, čo je plne v súlade so závermi Ústavného súdu SR napr. vo veci sp. zn. II.ÚS/245/2013, IV.ÚS/606/2012. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorý sa podľa neho nezaobera uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu, odvolací súd uvádza, že vzhľadom k tomu, že žalobca v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nepreukázal teda nesprávny úradný postup exekučného súdu, nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy, čo je v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Táto skutočnosť nespôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku tak, ako to v odvolaní tvrdil žalobca. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu odvolací súd poukazuje na to, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, je zodpovednosť objektívna, bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zákonom č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Ak prvý a jeden z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup nebol v konaní zistený, naopak vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že okresný súd postupoval v súlade so zákonom a nebolo zistené, že by okresný súd rozhodoval vo veci so zbytočnými prietahmi, nedošlo k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom, nebol teda zistený jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti a preto okresný súd sa dôvodne nezaoberal ďalšími predpokladmi vzniku zodpovednosti a teda existenciou škody, príčinnou súvislosťou medzi nesprávnym úradným postupom a touto škodou. K námietke žalobcu uvedenej v odvolaní, že hodlal predložiť v konaní pred súdom dôkazy a to aj znalecký posudok na preukázanie výšky škody odvolací súd konštatuje, že vzhľadom k tomu, že žalobca bol na pojednávanie riadne predvolaný, nič

žalobcovi nebránilo takýto dôkaz súdu predložiť do rozhodnutia vo veci samej; je zrejmé, že vzhľadom na to, že žalobca už v žalobe samej vyčíslil výšku škody, nepochybne už pri podaní žaloby musel disponovať dôkazmi preukazujúcimi výšku škody.

Vzhľadom na uvedené dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne správne aplikoval ustanovenie § 151 ods. 1 O. s. p..

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. aplikujúc ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. a ustanovenie § 151 ods. 1 O. s. p. Úspešným účastníkom odvolacieho konania bol žalovaný, žiadne trovy odvolacieho konania si však neuplatnil, súd teda rozhodol, že žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.